

“de” Bağlacının ve “-de” Bulunma Durum Ekinin Yazımı

“de” “da” bağlacı daima ayrı yazılır. Bulunma durum eki olan “-de,-da, -te,-ta” ise sözcüğe bitişik yazılır. “de, da” bağlacıyla “-de,-da,-te,-ta” ekleri birbiriyle karıştırılmamalıdır. Pratik olarak birbirinden şu şekilde ayırt ederiz: Cümle içerisinde cümleden “de”yi çıkartırız, eğer cümlemin yapısında bir bozukluk olmuyorsa o “de” bağlacıdır. Cümlemin yapısı bozuluyorsa o “de” bulunma durum ekidir.

Örnek:

* Ekmek da alacağım. (Ekmek alacağım)

* Sen de onun gibisin. (Sen onun gibisin)

Bağlaç olan “de, da” cümleden çıkartıldığında cümlemin yapısında bir bozukluk olmuyor.

✓ Şimdi de aşağıdaki örnekleri inceleyelim:

* Sende bir şeylerim kaldı. (Sen bir şeylerim kaldı)

* Onu otobüste gördüm. (Onu otobüs gördüm)

Bulunma durum eki cümleden çıkartıldığında cümlemin yapısı bozuluyor.

Önemli uyarı: Bağlaç olan “de,da”nın kesinlikle “te,ta” biçimi yoktur.

* Sana kazak ta alacağım. (yanlış)

* Sana kazak da alacağım. (doğru)

Ayrıca bağlaç olan “de, da” bir özel isimden sonra gelirse kesme işaretiyle ayrılmaz.

* Bize Ahmet’de gelecek. (yanlış)

* Bize Ahmet de gelecek. (doğru)

SORULAR

1-Aşağıdaki sözcüklerin hangisinde “-de, -da”eki yanlış yazılmıştır?

- A) Sınavlarda başarısı devam ediyor.
- B) Şu duvarda güzel bir resim vardı.
- C) Benim ödevimi de sen yapar mısın?
- D) Onun görevinde bir türlü bitmiyor.

2- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde 'de' (da) doğru yazılmıştır?

- A) Ali'de gitti mi oraya?
- B) Onlar da fazla kalem var mı?
- C) Sanada yardım edeyim mi?
- D) Bizim tarla da çok verimlidir.

3- Aşağıdakilerin hangisinde 'de'nin yazımı yanlıştır?

- A) Cumhuriyet 29 Ekim 1923'de ilan edildi.
- B) Aradığımı burada da bulamadım.
- C) Ağaçta hiç meyve yoktu..
- D) Alnımda koca bir lekeydi bu.

4- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “da, de” nin yazımı yanlıştır?

- A) Bu işi annemde biliyor.
- B) Sevgide sınır olmaz.
- C) Babam fabrikada çalışıyor.
- D) Bugün okulda eğlence vardı.

5- Aşağıdaki sözcüklerin hangisinde “-de, -da” eki yanlış yazılmıştır?

- A) Sınavlarda başarısı devam ediyor.
- B) Şu duvarda güzel bir resim vardı.
- C) Benim ödevimi de sen yapar mısın?
- D) Onun görevinde bir türlü bitmiyor.

6- Özel isimlere aşağıdaki eklerden hangisi gelirse kesme işareti ile ayrılır?

- A) -li
- B) -ler
- C) -gil
- D) -de